

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. mevrouw drs. J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

De Nederlandsche Bank N.V.
Mw. mr. A.J. Kellermann
Directeur

Postbus 98
1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
www.dnb.nl

Handelsregister 3300 3396

Geachte mevrouw Klijnsma,

Beste Jetta,

Graag voldoe ik aan uw verzoek om een toezichttoets op het wetsvoorstel Apf, Algemeen pensioenfonds (uw brief met bijlagen, dd 19 augustus jl, uw referentie 2014-0000111312).

In uw brief maakt u melding van de context en het doel van het wetsvoorstel. Ook memoreert u aan het slot de betrokkenheid van DNB bij de voorbereiding van het wetsvoorstel, alsmede onze reactie op de internetconsultatie van het voorontwerp van wet (20 februari jl, ref 2014/124832).

Datum

04 september 2014

Ons kenmerk

2014/872136

Tegen deze achtergrond wil ik mijn reactie nu tot de hoofdlijnen beperken. Het voorontwerp van wet was door DNB positief beoordeeld, onder meer omdat het Apf gaat voorzien in de gewenste extra optie voor fondsen die schaalvergroting en continuïteit zoeken, er een vergunningplicht voor het Apf in de pensioenwet wordt opgenomen en er naar ons inzicht goed toezicht mogelijk is, mede gelet op de parallellen tussen een Apf en andere pensioenfonds. Wij waren ook content over de voorgestelde beperking tot de onafhankelijke bestuursmodellen. Dit laatste is kennelijk bij nader inzien in het wetsvoorstel verruimd, waar ik graag op in wil gaan. Ook zal ik enkele gedachten met u delen om het vergunningaanvraagtraject zo efficiënt mogelijk in te richten, wetende dat dit een punt van zorg is in de pensioensector.

Bestuursmodellen Apf

Met de mogelijkheid om elk van de vijf bestuursmodellen van de Pensioenwet te kiezen ontstaat het risico, dat de governance knelpunten die zich bij het Multi-ondernemingspensioenfonds voordoen ook voor het Apf gaan gelden. De twee onafhankelijke modellen lijken ons inziens toegesneden op een Apf, terwijl de andere, met name de paritaire, bestuursvormen minder voor de hand liggen; wellicht zijn ze functioneel als tijdelijke modaliteit, gedurende een overgangsfase.

Een Apf met verschillende collectiviteitskringen zal naar verwachting een groter beroep op het bestuurlijke vermogen doen dan een traditioneel pensioenfonds. De optie om externe deskundigen in het bestuur op te nemen is dan zeker het overwegen waard. Als een Apf echter een paritair bestuursmodel kiest en besluit om per ondergebrachte collectiviteitskring een of meerdere sociale partners aan het bestuur toe te voegen, kan dit leiden tot een groot aantal bestuurders. Dit vergroot het risico dat de bestuurlijke omvang teveel gaat uitdijen om nog slagvaardig te kunnen zijn.

De kracht van het onafhankelijk bestuursmodel bij een Apf ligt onder meer in de rol van een goed functionerend belanghebbendenorgaan per collectiviteitskring. Per ondergebrachte kring wordt een belanghebbendenorgaan ingesteld, waarin de betrokken

sociale partners vertegenwoordigd zijn, met bijbehorende vergaande instemmingsrechten. Indien gekozen wordt voor een paritair bestuur, schrijft de Pensioenwet voor dat niet een belanghebbendenorgaan, maar een verantwoordingorgaan ingesteld wordt, doorgaans met uitsluitend adviesrechten. De vraag is of in het geval van een Apf een verantwoordingsorgaan kan volstaan, omdat het in de rede ligt om de achterban van iedere ondergebrachte kring instemmingsrechten te geven over de wijze waarop met de door hen ingebrachte pensioengelden omgegaan wordt.

Datum

04 september 2014

Ons kenmerk

2014/872136

Vergunningaanvraag, omzetting bestaand pensioenfonds naar een Apf en consolidatie

Wat betreft de termijn voor de afhandeling van een vergunningaanvraag hecht DNB eraan om aan te sluiten bij de regels die voor alle andere vergunningplichtige financiële ondernemingen gelden; dat impliceert een beslistermijn van dertien weken, waarbij - op grond van de Algemene wet bestuursrecht - de termijn steeds wordt opgeschort tijdens de periode die DNB aan de aanvrager stelt om de aanvraag aan te vullen.

Om te bevorderen, dat bestaande goed functionerende fondsen snel en toch degelijk van een Apf vergunning kunnen worden voorzien, zou een efficiënte manier om een bestaand pensioenfonds om te kunnen zetten in een Apf wenselijk zijn. Uit het wetsvoorstel lijkt nu een stapsgewijze procedure te volgen, die zich ook bij de Premiepensioeninstelling voordoet - namelijk de oprichting van het Apf, het regelen van een collectieve waardeoverdracht en de liquidatie van het oude pensioenfonds - in plaats van een rechtstreekse route. DNB ziet graag een wettelijke basis om een bestaand fonds een Apf vergunning aan te laten vragen en na verkrijging daarvan (op basis van grotendeels al bij DNB bekende informatie en met gepaste aanvullende gegevens) als Apf te laten functioneren zonder aparte (externe) waardeoverdracht en zonder de oorspronkelijke instelling te hoeven liquideren.

De Memorie van Toelichting stelt ten aanzien van de voorgestelde strengere wettelijke eisen aan de aansluiting bij verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen: "Tot de daadwerkelijke inwerkingtreding van dit wetsvoorstel moet de grootst mogelijke terughoudendheid betracht worden bij het realiseren van uitbreidingen via het vaststellen van de statutaire werkingssfeer, zowel waar het nieuwe aansluitingen betreft als bij aansluitingen waarover op dit moment met andere partijen wordt gesproken." DNB zal dit in het uitvoerend toezicht in acht nemen, maar wil er wel op wijzen dat dit mogelijk in een overgangsperiode tot vertraging van de (deels reeds ingezette) door pensioenfondsen gewenste consolidatie kan leiden. Immers, aansluiting bij een verplichtgesteld bedrijfstakpensioen wordt lastiger, terwijl het Apf nog niet operationeel is.

In dit kader wil DNB het Apf vergunningverleningsproces zo efficiënt mogelijk inrichten en de mogelijkheid bieden om, al vóór inwerkingtreding van het wetsvoorstel, het vergunningtraject te starten. De vergunning kan overigens pas worden verleend na inwerkingtreding van de wet. DNB verzoekt hiertoe een referentie in de Memorie van Toelichting op te nemen. Het is in dit verband verder van belang dat de lagere regelgeving in het kader van dit wetsvoorstel snel wordt uitgewerkt: dit is voor een snelle start van het vergunningaanvraagtraject van groot belang. DNB wil bovendien graag separaat in overleg met uw ministerie tot een oplossing komen voor de aan de consolidatie gerelateerde overgangsproblematiek die dit wetsvoorstel met zich meebrengt.

Tot slot

Zoals in het begin van deze toezichttoets aangegeven meent DNB dat dit Apf welkom is om de bestaande wensen tot consolidatie in de pensioensector beter te kunnen accommoderen. Ook biedt het Apf sociale partners meer flexibiliteit om verschillende regelingen in één instelling onder te brengen. Daarbij kan ook worden gedacht aan een afgescheiden onderbrenging van de netto pensioenaanvullingsregelingen, die met de herziening van het Witteveen kader mogelijk worden.

DNB blijft graag betrokken bij de verdere uitwerking van de regelgeving, ook om detailopmerkingen te delen, en onderschrijft de reactie van collega toezichthouder AFM op dit wetsvoorstel Apf.

Hoogachtend,

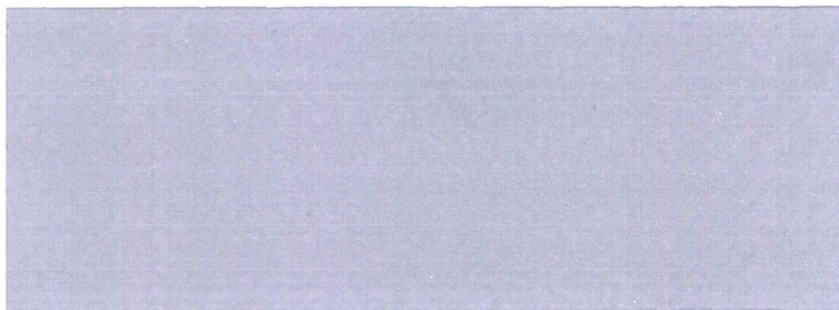
Met vriendelijke groet,
Joanne Kellenmann.

Datum

04 september 2014

Ons kenmerk

2014/872136

Retourdes: Postbus 98, 1000 AB Amsterdam